

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a Nagykanizsai I. számú Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Noll László ügyvéd) által képviselt **I.r.** és **II. r.felpereseknek** a Dr. Horváth László Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Horváth László ügyvéd) által képviselt **alperes** ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2008. július 8. napján kelt 13.G.20-00-040167/180. sorszámú ítélete ellen a felperes által 183. és 186. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán a 2009. február 11. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét helybenhagyja.

Egyetemlegesen kötelezi a felpereseket, hogy 15 nap alatt fizessenek meg az alperesnek 480.000 /Négyszáznyolcvanezer/ Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesek 1995. évben elhatározták a **Helység 1** Község közigazgatási területén lévő ... jelű meddő olajkút termálkúttá történő átalakítását. Az átépítés érdekében "**A**" tervező 1998. márciusában koncepciót, illetve munkatervet állított össze, majd az I.r. felperes megrendelésére 1998. július 30-án elkészítette szakvéleményét, amelyet az 1963-ban lezárt kútkönyvre, illetve az abban szereplő rétegvizsgálati jelentésekben feltüntetett adatokra alapított. A tervező 1996. januárjában egy tájékoztatót is készített és ebben rögzítette, hogy **Helység 1** község térségében a termálvíz kiaknázásnak geológiai feltételei megvannak. Megállapította, hogy a legtöbb és a legmelegebb termálvizet a miocén rétegből lehet kitermelni.

A szakvélemény és tájékoztató ismeretében a felperesek megbízták az ... Mérnöki Irodát, amelynek keretében "**A**" tervező a létesítési engedély megszerzésére alkalmas tervdokumentációt elkészítette. A kivitelezési munkára a felperesek pályázatot írtak ki, és a

pályázat eredményeként 1998. október 8. napján a felperesek az alperessel vállalkozási szerződést kötöttek. Ebben az alperes elvállalta a **Helység 1-I.** jelű meddő szénhidrogén kút termálkúttá történő átképzését 24.900.000 Ft + 25 % Áfa díjért. A szerződés 4./ pontjában az alperes garanciát vállalta arra, hogy a munka elkészültével a kút percenként 250 liter vízhozamot termel, ha a terv szerinti rétegsor kerül átharántolásra, és az eredeti fúrás során jelentős rétegszennyeződés nem történt. A megállapodás 10./ pontja szerint a kivitelezés befejezésének megíúsulása esetén - ha az a vállalkozó hibájául nem róható fel - a vállalkozó jogosult az addig elvégzett munka leszámítására. A kivitelezés során a megrendelő műszaki ellenőre "A" volt, a munkálatokat ténylegesen az alperes alvállalkozója a "B" Kft. végezte el.

A "A" által készített terv szerint várható vízhozam a tervezett műszaki tartalommal azonban nem volt megvalósítható, a terv hibás volt. A hiba oka az volt, hogy a tervező a tervezésnél alapul vett 1963. évből származó adatokat tévesen értékelte. A terv hibáját a tervező a vállalkozási szerződés megkötése után, de még a tényleges kivitelezési munka megkezdése előtt felismerte, és ezt a tényt 1999. január 20-án, majd március 22-én az I.r. felperessel írásban is közölte. Kifejtette, hogy az eredeti tervdokumentációk megbízhatatlansága miatt termódosításra lenne szükség, és ennek konkrét módjára is részletes javaslatot tett. Az I.r. felperes a fenti tény ismeretében és a tervező figyelmeztetése ellenére a kivitelezés eredeti terv szerinti megkezdéséről döntött.

A lezárt kút feltárására és a kivitelezési munka megkezdésére 1999. áprilisában került sor. Röviddel a munkavégzés megkezdése után az április 19-i műszaki ellenőri jelentés azt rögzítette, hogy a fúróberendezés 8 méter mélységben kőolajat talált. Tartalmazta azt is, hogy a kút termálvíztermelővé való kiképzése jelen pillanatban gazdaságtalannak tűnik. A tervező szelvényezést javasolt a csővezetett szakaszban azzal, hogy ha a szakasz végig olajos az építéssel fel kell hagyni, és új kutat kell fúrni.

Az olajszennyezés megjelenése miatt a tervező a felpereseknek ismételtén a szerződés módosítását javasolta. A vállalkozó is hasonló állásponton volt, 1999. április 22-i levelében a felpereseknek a szerződésmódosításra négy alternatívát dolgozott ki. Ennek során egyebek mellett javasolta a ... jelű kút kiképzését a felsőpannon rétegre, de egy új kút fúrását is célszerűnek ítélte. Szerződésmódosítási javaslatában a módosításból adódó vállalkozói díj többletet 2.000.000 Ft + Áfa összegben jelölte meg.

A termálvíztermelésre alkalmas réteg kijelölése érdekében a kivitelezés megkezdése után a vállalkozó a "C" Kft-től beszerezte a karotáns szelvények értékelését. Ennek eredményeként nem lehetett eldönteni, hogy melyik rétegből jön az olaj és a víz, ezért a kút eredeti tervek szerinti kivitelezése az olajszennyezés és a feltehetően kisebb víztermelő képesség miatt is kockázatosná vált. A mérési eredmények ismeretében május 22-én a tervező írásban az I.r. felperest arról tájékoztatta, hogy az olajbeáramlás lehetősége és a vártnál kisebb vízmennyiség miatt kockázatos a kutat a miocén képződményekre kiképezni. Május 23-án a felperesek a tervező, és az alperes egyeztetést tartott, amelyen az alperes szakmai állásfoglalásának és a jó geofizikai szelvények értelmezésének megküldését vállalta. Az alperes 1999. május 28-án a "C" Kft-től kapott teljes okiratot a felpereseknek megküldte. A

felperesek ezen információk ismeretében a kivitelezés folytatásáról döntöttek, annak konkrét teendőire a tervező és az alperes tett javaslatot.

Az alperes 1999. július 15-én I.r. felperes polgármesterének írt levelében ismételten utalt arra, hogy a kútba olaj áramlott, ez a tény pedig a kút víztermelésre való kiképzését döntő mértékben befolyásolhatja. A levél ellenére a megrendelők a kút tisztító kompresszorozására utasították a vállalkozót. 1999. július 12-én helyszíni ellenőrzésre került sor, amelyen a vízügyi igazgatóság jelenlevő képviselője úgy nyilatkozott, hogy a tisztító kompresszorozás során a termálvízben megjelent olaj miatt a további próbatermelésnek értelme nincs, ezért a munkálatok befejezését és a kút lezárását javasolta.

A felperesek a fentiek ellenére más szakemberrel konzultálva a kivitelezés folytatását kérték, amelynek során a kút további kompresszorozására került sor. Az alperes 1999. július 12-i, majd 1999. augusztus 19-i levelében közölte, hogy a kompresszorozáshoz szükséges berendezés rezsi napidíját 200.000 Ft + 25 % Áfa-ban, míg a kompresszor díját 16.000 Ft + Áfa/üzemórában számítja fel. "D" I.r. felperesi polgármester 1999. szeptember 13-i levelében kifogásolta, hogy az alperes az olajszennyeződésről a bányakapitányságot értesítette, mert ez az értesítés álláspontja szerint azt szolgálta, hogy a ... jelű kút feltárása leállításra kerüljön. Hangsúlyozta, hogy az önkormányzatok a kompresszorozás mellett döntöttek, és nincs oka annak, hogy az eredeti tervtől eltérjenek.

Az alperes a kutat 1999. november 1-jén készre jelentette, majd november 3-án az építési naplót lezárta. A november 3-i naplóbejegyzés szerint a kút kiképzése a tervezett célját nem érte el, további munkálatok végzése célszerűtlen. A készre jelentett kút gazdaságosan kitermelhető vízhozama 54 liter/perc volt, ugyanakkor a kútba folyamatosan rétegeredetű kőolaj áramlott be.

Az alperes 2000. január 10-én tájékoztatta a megrendelőjét, hogy a kút átadásához szükséges kiegészítő mérések elvégzését megrendelte.

A felperesek 2000. január 12-én az alperessel kötött vállalkozási szerződéstől elálltak, január 17-i levelükben pedig felszólították az alperest, hogy a munkaterületet hagyja el, a szükséges mérések elvégzését pedig megakadályozták. A felperesek a vállalkozó részére 12.500.000 Ft vállalkozói díjat fizettek ki, a vállalkozó által végzett munka további 17.191.438 Ft-os díját nem. Annak következtében pedig, hogy a felperesek a tervező és a kivitelező tájékoztatása ellenére a kútnak az eredeti tervek szerinti megvalósításához ragaszkodtak, az alperes 24.503.625 Ft értékű pótmunkát is elvégzett.

A felperesek később a ... jelű meddő olajkút termálkúttá történő átalakítását más kivitelezővel és vállalkozóval elvégeztették oly módon, hogy a kutat a korábban javasolt felsőpannon rétegre képezték ki. A kút ebben a formában jól működik, vízhozama percenként 300 liter.

A felperesek keresetükben "A" tervező, az alperes, valamint az alperesi alvállalkozó egyetemlegesen marasztalását kérték a vállalkozói díjként már kifizetett összeggel

meg egyező 12.500.000 Ft-os káruk megfizetésére. A tervező szerződésszegő magatartása álláspontjuk szerint az volt, hogy hibás terveket szolgáltatott, amelyek alapján az olajkút átalakítását termálkúttá nem lehetett megoldani. Az alperes mint szakvállalkozó abban hibázott, hogy a terv hibáját nem ismerte fel, arra figyelmüket nem hívta fel, tehát nem tájékoztatta őket a szerződésszerű teljesítés akadályáról. Az alvállalkozó marasztalását szerződésen kívüli károkozás címén kérték.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy a felperesek a terv hibáját nem bizonyították, de ha a terv hibás is lett volna azt felismernie nem kellett. A kivitelezés során többször jelezték a felpereseknek, hogy az olajbeszűrődés miatt a kút megfelelő minőségi és mennyiségi termálvizet nem fog adni. Viszontkeresetében kérte a felperesek egyetemleges marasztalását az általa elvégzett, de a megrendelő által még ki nem fizetett 17.178.375 Ft vállalkozói díjnak, valamint az eredeti szerződésben nem szereplő, de a megrendelők utasítására elvégzett 29.551.127 Ft összegű pótmunka ellenértékének a megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság 1.G.20-00-040167/81. számú részítéletében a felperesek keresetét elutasította. A felperesek fellebbezése folytán eljáró Pécsi Ítéltábla a 2004. június 24. napján kelt Gf.IV.30.249/2003/19. számú részítéletében az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően részítéletében azt állapította meg, hogy "A" tervező a tervezési szerződést hibásan teljesítette, mert az abban foglalt műszaki megoldással a kívánt vízhozam nem volt biztosítható. Ez okból a tervező szavatossági felelőssége fennáll, de a felperesek nem ezen a címen érvényesítettek igényt. A tervezőt viszont kártérítési felelősség nem terheli, mert a terv hibájáról a felpereseket olyan időben tájékoztatta, amikor a kivitelezés még el sem kezdődött. A hibás teljesítésből eredő kár elhárítása érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható. A kivitelező felelőssége pedig a felismerő tervhibáért áll fenn, ugyanakkor a terv hibáját az alperes - továbbá alvállalkozója, akinek magatartásáért a Ptk. 315. §-a alapján felelős - nem ismerhette fel.

Kifejtette a Pécsi Ítéltábla azt is, hogy az alperes a Ptk. 392. § /2/ bekezdésében foglalt kötelezettségének eleget tett, a felperes megbízottját a vállalkozás eredményességét veszélyeztető körülményről, így az olaj megjelenéséről azonnal tájékoztatta, és utalt a vártnál kisebb vízmennyiségre is. Tájékoztatási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, a felperesek a kivitelezés folytatásáról hozott döntésüket a várható vízhozammal kapcsolatos fokozott kockázat ismeretében hozták meg, s miután ez a döntés az élet és vagyonbiztonságot nem veszélyeztette, nem volt olyan ok, amely miatt az alperesnek a munkavégzést meg kellett volna tagadni. (Ptk. 392. § /4/ bekezdés).

A felperesek az alperes viszontkereseti követelésével szemben beszámítással éltek az eredeti kereseti kérelmükben megjelölt 12.500.000 Ft erejéig. A beszámítási kifogásukat arra alapították, hogy az alperes a szerződés 4./ pontjában a vízhozamra 250 liter/perc erejéig garanciát vállalt. A szerződésben vállalt víz szolgáltatására a kút nem volt alkalmas, így árleszállítás címén szavatossági igényt érvényesítenek, és a már kifizetett vállalkozói díjat az alperes követelésébe beszámították. Kiemelték, hogy a szerződésben átalánydíjat kötöttek ki, ezért pedig a vállalkozó köteles elvégezni mindazokat a műszakilag szükséges munkákat,

amelyek nélkül a létesítmény rendeltetésszerűen nem használható. Az alperes által kiképzett kút rendeltetésszerűen nem használható, így semmilyen pótvagy többletmunka felszámítására az alperes nem jogosult. Vitatták ezen felül a vállalkozói díj iránti igény összecszerűségét is.

Az alperes a felperesek beszámítási kifogásának elutasítását kérte. Azzal érvelt, hogy a szerződésben a vízhozam garanciát feltételhez kötötte. A feltételek pedig nem valósultak meg, így szavatossági felelősség nem terheli.

Az elsőfokú bíróság a 2008. július 8. napján kelt 13.G.20-00-040167/180. sorszámu ítéletében kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 15 nap alatt 41.694.063 Ft-ot, valamint ennek 2000. január 17. napjától 2004. április 30-ig számított évi 20 %, majd ezt követően a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, továbbá 1.481.000 Ft perköltséget. Ezt meghaladóan az alperes viszontkeresetét, valamint a felperesek beszámítási kifogását elutasította. Határozatában kifejtette, hogy a jogerős részítelet szerint az alperes az őt terhelő tájékoztatási, figyelmeztetési kötelezettségének eleget tett. Ennek ellenére a felperesek ragaszkodtak az eredeti terv szerinti kivitelezéshez, így a kivitelező a munkát ezt követően a felperesek kockázatára végezte. Ez pedig azt jelenti, hogy a felperesek vállalták azt a többletköltséget is, amely abból adódott, hogy a tájékoztatást követően is ragaszkodtak a kút eredeti terv szerinti kiképzéséhez. Az alperesnek járó vállalkozói díj, illetőleg pótmunka összegét pedig az alapos és aggálytalan szakértői véleménnyel egyezően állapította meg.

Az elsőfokú bíróság a felperesek beszámítási kifogását alaptalannak ítélte. Megállapította, hogy az alperes a szerződésben vállalt vízmennyiségi garanciát további feltételekhez kötötte. E feltételek nem valósultak meg, ezért az alperest jótállási kötelezettség nem terheli. Álláspontja szerint jótállási kötelezettség az alperest már csak azért sem terhelheti, mert a felperesek a szerződéstől elálltak, így a mű átadására nem került sor.

Ez ellen az ítélet ellen a felperesek éltek fellebbezéssel, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és beszámítási kifogásuk helytadásával a kereset teljes elutasítását kérték. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság ítéletében tévesen állapította meg, hogy az alperes figyelmeztetési kötelezettségének eleget tett. Az alperes valójában csak azt közölte, hogy a kútba olaj áramlott, de arról nem tájékoztatta megrendelőit, hogy a tervezett rétegből megfelelő mennyiségű vizet nyerni nem lehet. A valóságos okot az alperes elhallgatta, és csak az olaj megjelenésére hivatkozott. Alaptalanul utasította el az elsőfokú bíróság beszámítási kifogásukat is, mert megvalósultak azok az előfeltételek, amelyek a garancia vállalásához szükségesek voltak. Annak ugyanis jelentősége nincs, hogy a terv szerinti rétegsor milyen vízáadó képességgel rendelkezett, ugyanakkor az olaj beszűrődés a kútba rétegszennyeződésnek nem tekinthető. Kifejtették, hogy a jogosultat a jótállás esetén is megilleti az elállás joga. A bírói gyakorlat pedig egységes abban, hogy a jogosult a választott jótállási jogról más jótállási jog érvényesítésére áttérhet. Véleményük szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy ítélte meg, hogy az elállásukra figyelemmel jótállási igényt nem érvényesíthetnek. A jogszerűen gyakorolt elállás esetén pedig a már teljesített

szolgáltatások a Ptk. 319. § /3/ bekezdése szerint visszajárnak, így tévesen utasította el az elsőfokú bíróság a beszámítási kifogásukat.

A megítélt pótmunka körében kiemelték, hogy a felek között átalányáras szerződés jött létre, átalányáras szerződés esetén pedig a vállalkozó mindazon munka elvégzésére - így jelen esetben a kompresszorozásra is - köteles a szerződésben kikötött átalánydíjon, amely a mű rendeltetésszerű megvalósításához szükséges.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy a Pécsi Ítéltábla jogerős részítélete szerint tájékoztatási kötelezettségének eleget tett. A felperesek akadályozták meg a kút átadását, és a szerződéstől is a felperesek álltak el még a teljesítés előtt, így vele szemben szavatossági igényt alappal nem érvényesíthetnek. A szerződésben garanciát a vízhozamra további feltételek fennállása esetén vállalt, de e feltételek a szakértői vélemény szerint nem valósultak meg. A szakértő egyértelműen nyilatkozott arra is, hogy a kompresszorozás eredeti tervben nem szereplő, de szükséges pótmunkának minősült, így annak megfizetésére a felperesek kötelesek.

A fellebbezés nem alapos.

A felperesek fellebbezésükben nem hivatkoztak olyan újabb tényre vagy körülményre, amely az érdemben helyes elsőfokú ítélet megváltoztatására alapot adna. Előrebocsátja az ítéltábla hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül (Pp. 253. § /3/ bekezdése).

Rámutat továbbá az ítéltábla arra is, hogy a Pécsi Ítéltábla jogerős részítéletében nemcsak azt vizsgálta és bírálta el, hogy az alperes, illetőleg alvállalkozója a terv hibáját felismerhette-e, hanem azt is, hogy az őket terhelő figyelmeztetési kötelezettségnek eleget tettek-e. A jogerős részítélet megállapította, hogy az alperes a vállalkozás eredményességét befolyásoló valamennyi tényről, körülményről, így az olaj beszűrődésről, valamint a vártnál kisebb vízmennyiségről megrendelőit azonnal a tájékoztatta. A jogerős részítélet e megállapítása jelen ügy elbírálása szempontjából ítélt dolognak (res iudicata) minősül, így a felperesek alappal a tájékoztatási kötelezettség megsértésére sikerrel a továbbiakban már nem hivatkozhatnak. E körben az ítéltábla szükségesnek tartja annak kiemelését is, hogy a felperesek a terv hibájáról a tényleges kivitelezés megkezdése előtt már tudtak, ennek ellenére e lényeges információt vállalkozójukkal nem közölték. Az alperes bár a terv hibájáról nem tudott és erről nem is kellett tudnia, ennek ellenére 1999. április 22-i, majd június 15-i levelében egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a kút eredeti terv szerinti kiképzése nem célszerű, a tervezettnél kisebb vízmennyiség várható.

A Ptk. 248. § /1/ bekezdése értelmében, aki a szerződés hibátlan teljesítéséért szerződés vagy jogszabály alapján jótállásra köteles, ennek időtartama alatt a felelősség alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett. A jótállás a jogosultnak a törvényből eredő jogait nem érinti. A jótállás alapján érvényesíthető jogok attól függnek, hogy a jótállás a felek megállapodásán, jogszabály rendelkezésén, vagy pedig a szolgáltatásra vonatkozó reklámon alapul-e. Ha a felek megállapodása az érvényesíthető

jogról nem rendelkezik, a jogosult azokat a szavatossági jogokat érvényesítheti, amelyek őt hibás teljesítés esetén a törvény erejénél fogva megilletik. A Ptk. 306. § /1/ bekezdése értelmében hibás teljesítés esetén a jogosult elsősorban - választása szerint - kijavítást, vagy kicserélést követelhet (a./ pont), ha sem kijavításra, sem kicserélésre nincs joga, vagy ha a kötelezett a kijavítást illetve a kicserélést nem vállalta - ugyancsak választása szerint - megfelelő árleszállítást igényelhet, vagy elállhat a szerződéstől (b./ pont). A szavatossági igények közül tehát a jogosult szabadon választhat, egyik szavatossági jogról a másikra áttérhet (ius variandi) ez azonban nem jelenti, hogy árleszállítást és kártérítést együttesen érvényesíthetne.

A felperesek a jogerős részítéletben elbírált keresetükben az alperest kártérítés jogcímén kérték a már kifizetett vállalkozói díj visszafizetésére. Beszámítási kifogásukban is a fenti összeg beszámítását kérték, de nem kártérítés, hanem más jogcím alapján, így a részítéletben elbírált igényük ítélt dolognak a szavatossági igény vonatkozásában nem tekinthető.

A per adatai alapján az alperes a munkát 1999. november 1-jén készre jelentette, majd november 3-án az építési naplót lezárta, ezt követően a kúton munkát nem végzett. A munka átadás-átvétele a felperesek oldalán felmerült okból nem valósult meg, ennek ellenére a kútat a felperesek birtokba vették, hiszen az olajkutat más vállalkozóval termálkúttá alakították át, egyébként az alperes által 1999. április 22-én már javasolt megoldással. A teljesítés a formális átadás-átvételi eljárás hiányában is megvalósult, ezért a felperesek - egyéb feltételek fennállása mellett - szavatossági igényüket az alperesi viszontkereseti követeléssel szemben beszámítás útján érvényesíthették.

Az 1998. október 8-i vállalkozási szerződés 4./ pontjában a felek abban állapodtak meg, hogy a vízmennyiségi garancia 250 liter/perc (amely megfelel a terv szerinti vízigénynek), amennyiben a terv szerinti rétegsor kerül átharántolásra, és az eredeti fúrás során nem történt jelentős rétegszennyezés. Nem tud garanciát vállalni az eredeti furat mélyítések során történt esetleges rétegszennyezésre, mivel az nem ismert, és semmiképpen nem a vállalkozó érdekköre.

A Ptk. 207. § /1/ bekezdése szerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogy azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.

A felek szerződési nyilatkozatát és akaratát vizsgálva az állapítható meg, hogy az alperes nyilvánvalóan az eredeti terv szerinti adatok alapján vállalta a vízhozam garanciát. A kivitelezés során "E" szakvéleményéből kitűnően a terv szerinti, de nem a tervezett tulajdonságokkal bíró rétegsor került átharántolásra. Ez utóbbi tény pedig a vízhozam nagyságát jelentősen befolyásolta, a csekély kitermelhető vízhozamot tehát nem a kút rossz hidraulikai kiképzése, hanem a valóban a rossz rétegjellemzők okozták.

Az olaj beszivárgást a szakértő maga sem tekintette rétegszennyeződésnek, nem ez okból állapította meg azt sem, hogy az eredeti fúrás során rétegszennyeződés történt. A jótállás szerződésben kikötött feltételei tehát nem valósultak meg, alappal a felperesek jótállási

(szavatossági) igényt az alperessel szemben nem érvényesíthetnek, így helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor a beszámítási kifogást elutasította.

Megjegyzi az ítélet tábla, hogy az alperes által kivitelezett kútból nagyobb depressziót alkalmazva az eredetileg tervezett vízhozam elérhető lett volna, ez azonban lényegesen költségesebb, mélyebben kb. 650 - 700 méterbe beépíthető lényegesen nagyobb szállítómagasságú bűvárszivattyút igényelt volna ("F" szakértői véleményének K22/1. pontja).

A vállalkozói díj meghatározása a gyakorlatban általában kétféle módon történhet meg. Egyrészt megállapíthatják a felek a vállalkozói díjat végleges jelleggel egy összegben, átalányáron (fix áron). Ebben az esetben a vállalkozói díj fedezetet nyújt valamennyi, a szerződés alapján elvégzendő munkára, és nem számítható fel külön, a tervben szereplő, de a költségvetésből hiányzó munkák (többletmunka) ellenértéke sem (BH.2000/201., BH.2004/249. számú jogesetek). Az átalányáron felül a vállalkozó kizárólag a pótlólagosan megrendelt munkák (pótmunka) díjára tarthat igényt.

A perbeli esetben a felek átalányáras szerződést kötöttek. A szerződés teljesítése során felmerült technológiai problémák miatt számos, sem a vízjogi létesítési engedélyezési tervdokumentációban, sem a vállalkozási szerződésben nem szereplő munkát végeztettek el a felperesek az alperessel. Ezek „a váratlanul felfedezett” kőolajmennyiség eltávolításához, az ezzel kapcsolatos geofizikai méréshez, a rétegvíz olajtartalma okán a nyitott lyukszakasz hosszas kompresszorozáshoz kötődtek. Az árajánlatban a kompresszorozás valóban szerepelt, de nem annál a munkafázisnál, és nem is olyan mértékben, amelynek tényleges elvégzésére a vállalkozó részéről sor került. A megrendelők által pótlólagosan megrendelt munka pótmunkának tekintendő, így annak díjára az alperes alappal tarthat igényt.

A kivitelezés során a vállalkozó által elvégzett munkák egyébként szakszerűek és a szerződés teljesítését szolgálták. ("E" szakvéleményének 21-22. oldala) Az elsőfokú bíróság az alapos és aggálytalan szakértői vélemény alapján helyesen állapította meg a vállalkozónak járó vállalkozói díj, valamint pótmunka ellenértékének az összegét, és helyesen kötelezte a felpereseket ennek egyetemleges megfizetésére.

A kifejtettekre figyelemmel a Győri Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fenti indokolásbeli kiegészítéssel a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperesek fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint kötelesek a jogi képviselővel eljáró alperes másodfokú képviseli költségének a megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj összegét a Győri Ítélet tábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 38/2002. (III.30.) IM. rendelet alapján Áfa-val együtt 480.000 Ft-ban állapította meg.

A felperesek személyes illetékmentessége (Itv. 5. § /1/ bekezdés b./ pont) folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § /1/ és 14. §-a szerint az állam viseli.

Győr, 2009. február 11.

Dr. Szalai György sk.
tanács elnöke

a **Dr. Hammer Sándor sk.**
előadó bíró

Dr. Farkas Attila sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: